

A 1700/hållbart

Tekijä:
Keskiryhmä

Käsittelijä:
Kestävä Pohjola -valiokunta

Dnro 16-00286-2

Jäsen ehdotus muovijätteen vähentämisestä Pohjoismaissa

Ehdotus

Keskiryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittelee Pohjoismaiden ministerineuvostolle, että se kieltää Pohjoismaissa sekä mikromuovien käytön kosmetiikassa että biologisesti hajoamattomat muovipussit, jotka ovat paksuudeltaan alle 50 mikronia ja tilavuudeltaan alle 10 litraa.

että se luo kannustimia muiden muovipussien hävittämiseksi vähittäiskaupasta ja kestävien vaihtoehtojen tarjoamiseksi kuluttajille.

että se tarpeen mukaan ehdottaa ohuempien ja pienempien muovipussien rajoitettua kieltoa muillekin Itämeren maille.

Taustaa

Muovijäte ja muovipartikkelit ovat vaarassa kasaantua ravintoketjussa. Varsinkin autonrenkaiden ja kalastusteollisuuden osuus meriin päätyvästä muovijätteestä on huomattava Pohjoismaiden lähialueilla.

Keskiryhmä katsoo, että Pohjoismaiden tulee ottaa ennakoiva asenne tuotekehittelyyn ja kierrätykseen, mutta tehdä myös tarvittaessa dramaattisempia päätöksiä muovijätteen vähentämiseksi. Muovista biologisesti hajoavaan eloperäiseen materiaaliin siirtymisen tulisi olla Pohjoismailla houkutteleva vaihtoehto.

Mikromuovien kieltäminen astuu USA:ssa voimaan vuonna 2017. Yhdysvaltojen ratkaisu kieltää mikromuovit johti pohjoismaisten ministerien yhteiseen kannanottoon ja Tanskan ympäristöministerin Esben Lunde Larsenin kirjeeseen Euroopan komissiolle, joissa kannatettiin mikromuovien kieltä kosmetiikkatuotteissa. Pohjoismailla on siis sekä mahdollisuus että halu kieltää mikromuovit.

Valtaosa mikromuovista on peräisin autonrenkaista. Siksi olisi tärkeää tarkastella mahdollisuutta vähentää autonrenkaista syntyvää mikromuovijätettä Joutsen-ympäristömerkin puitteissa.

Pohjoismaiden neuvosto

Ohuiden muovipussien kieltö, korotettu maksu paksuimmista muovipusseista sekä muovipussien täyskieltö on jo otettu käyttöön Bangladeshissa (2002), Etelä-Afrikassa (2003), osassa Intiaa (2003) ja Ruandassa (2008) vain muutama maa mainitaksemme. Viimeksi tänä vuonna Ranska kielsi tilavuudeltaan alle 10 litran kokoiset muovipussit, jotka ovat paksuudeltaan alle 50 mikronia.

A 1700/hållbart

Tekijä:
Keskiryhmä

Käsittelijä:
Kestävä Pohjola -valiokunta

Dnro 16-00286-2

Ranskan muovipussien kiellon arvioidut kustannukset huomioiden keskiyhmä ehdottaa asteittaista luopumista ohuempien ja pienempien muovipussien käytöstä niin, että vähittäiskaupassa jo olevia muovipusseja käytetään, mutta uusia ei kiellon käyttöönoton jälkeen enää hankita. Muovipussien täyskieltö voi olla vaikea toteuttaa, ja siksi kieltöä on kohtuullistettu niin, että se koskee tilavuudeltaan ja kestävyydeltään pienempiä muovipusseja.

Muovituotteiden kiellot vaativat muutoksia kosmetiikka-, kemikaali- ja muoviteollisuuteen ja ne laskevat ennen pitkää ympäristöystävällisempien vaihtoehtojen hintoja. Myös suhteessa EU:hun Pohjoismaiden on syytä toimia ennakoivasti ja tehdä aloitteita. Jätepolitiikka kuuluu EU:n sääntelyn piiriin, ja käynnissä on paraikaa prosessi, jonka tavoitteena on sääntöjä muuttamalla lisätä toimia kiertotalouden vahvistamiseksi. EU:n suunnitelmissa on myös muovistrategian laatiminen. Huomioitavaa on, että EU:n sääntely on hyvin yleispiirteistä ja siinä asetetaan tavoitteet ja kehykset, mutta maat päättävät itse millaisin toimin ne pyrkivät tavoitteisiinsa. EU:n säännöt eivät näin ollen estä Pohjoismaiden vahvempaa yhteistyötä ja harmonisointia muovikysymyksissä. Pikemminkin on tärkeää, että Pohjoismaat tekevät yhdessä muovijätteen ja muoviiin liittyviä aloitteita niin, että alueen roolia bioenergia-alan edelläkävijänä voidaan tukea. Pohjolan tulee toimia suunnannäyttäjänä myös muille Itämeren alueen maille, kuten Puolalle, Latvialle ja Virolle, joissa muovipussien kulutus on huomattavasti suurempaa kuin pohjoisissa Itämeren alueen maissa.

Helsingissä 14. lokakuuta 2016

Anna-Maja Henriksson (RKP)
Arto Pirttilahti (kesk.)
Britt Lundberg (ÅC)
Eva Kjer Hansen (V)
Hanna Kosonen (kesk.)
Jan Lindholm (MP)
Jenis av Rana (Mfl.)
Johanna Karimäki (vihr.)
Katri Kulmuni (kesk.)

Krista Mikkonen (vihr.)
Lars Tysklind (L)
Mikael Staffas (Lib)
Mikko Kärnä (kesk.)
Penilla Gunther (KD)
Rigmor Andersen Eide (KrF)
Ruth Vang (Framsókn)
Staffan Danielsson (C)
Tillie Martinussen (D)